

Sommersamlingen udtalte Rigsdagens Valutaudvalg sit Ønske om, at de daværende Kurser, noget over 80 Ø.s Guldværdi, skulde fastholdes, og Nationalbanken gav sit Tilsagn om at ville bestræbe sig for at holde disse Kurser. Men Nationalbanken har ikke anvendt alle de Midler til at opfylde sit Løfte, som den havde Raadighed over, og den har navnlig ikke anvendt det Middel, som den samlede Rigsdag tilraadede den at anvende, nemlig en Diskontoneedsættelse i Sommer, for derigennem at modvirke den voldsomme Stigning af Kronen. Først efter at Kronen var naaet op i det nuværende Niveau, var det, at Diskontoneedsættelsen i to Tempi fandt Sted. Derfor bør man her fra Rigsdagens Side sige, at naar vi forhandler om den nuværende Situation paa Basis af en Kursværdi af Kronen, der svarer til 93 Ø.s Guldværdi, sker dette i Strid med, hvad der var Rigsdagens Politik, og ved en Politik fra Nationalbankens Side, hvorved den undlod at følge den Opfordring, som Rigsdagen i saa Henseende havde rettet til den.

Med disse Bemærkninger skal jeg tilraade mine ærede Partifæller, baade dem, der er enige med mig i alle de Betragtninger, jeg har fremsat, og de enkelte, der med Hensyn til Spørgsmaalet om Endemaalet har en afvigende Anskuelse, at stemme for nærværende Lovforslag, som holder Endemaalet aabent, og som sikrer Nationalbanken de Midler, som er nødvendige, for at den skal kunne hindre Kronen i at falde ned til det Punkt, hvortil den gældende Valutalov ellers vilde muliggøre et Fald.

Pinstrup: Jeg vil gerne gøre nogle faa Bemærkninger paa det Mindretals Vegne, der bestaar af det ærede Medlem Hr. Himmelstrup og mig. Den Krise, vi nu staar i, er ikke en Krise, der er fremkaldt ved store Prisfald paa Verdensmarkedet. Den sidste Krise, vi havde, i alt Fald Landbrugskrisen i Firserne og Halvfemserne, var netop fremkaldt ved store Prisfald navnlig paa en Hovedartikel den Gang, nemlig Kornet. Det er heller ikke Udlandets Toldpolitik, saadan som den er iværksat overfor os, der er af afgørende Betydning. Nej, det er en Valutakrise, der desværre i ikke uvæsentlig Grad er fremkaldt ved hjemlig Misrøgt af Landets Pengevæsen. Efter at man gennem 7 Aar har pustet Værdierne op til falske Værdier, og alle har maattet indrette sig paa det, fremkaldes der nu pludselig Stigning i Kronen i Løbet af et Par Maaneder med 30

Points, og derved hidføres et Prisfald paa Produkterne af ca. 40 pCt. Det er klart, at det maa volde Erhvervene uhyre store Vanskeligheder, og da ganske særlig Landbrugserhvervet, fordi dette øjeblikkelig rammes af det Prisfald, der indtræder paa Produkterne, medens derimod Nedgangen i Produktionsomkostningerne, bortset fra Indkøb af Kraftfoder og Kunstgødning, først kan ventes efter, skal vi sige, nogle Aars Forløb.

For at give det ene Tid til at afpasse sig efter det andet, saaledes at de flest mulige kan ride Stormen af og blive siddende ved Hus og Hjem, har jeg stedse holdt paa det ønskelige i, at man kunde gennemføre en langsom Opgang mod Pari. I 1923, da Kronen stod i 70, foreslog jeg en Stigning til Pari gennem 15 Aar med 2 Points om Aaret. Jeg har hele Tiden siden den Gang fastholdt denne Betragtning, og jeg tør i hvert Fald sige, at de Landbrugsraadet tilsluttende Organer indenfor Landbruget har sluttet sig til denne Opfattelse. I den Udtalelse, som Landbrugsraadet afgav til Erhvervsministeren, peges der indgaaende paa dette Forhold, og der peges paa Forskellen mellem Landbrugets Stilling i dette Spørgsmaal og den Stilling, som andre Erhverv staar i i denne Henseende. Jeg skal blot her henvise til Bilaget, som er vedlagt Lovforslaget, hvor det stærkt gøres gældende, at Maalet er Pari, men man kræver og venter, at i Løbet af Efteraaret vil Kronen falde til Ro paa et noget lavere Niveau, end den da stod paa, og saa kræver man en ved Lov eller paa anden Maade fastsat langsom Opgang imod Pari.

Men nu ligger Situationen jo saadan, som det ogsaa fremgaar af Udvalgsbetænkningen, at Nationalbanken ikke under nogen Form vil medvirke til en saadan ved Lov eller paa anden Maade sikret langsom Stigning mod Pari. Den Vej er altsaa lukket, naar den nuværende Direktion erklærer, at den ikke vil eller kan medvirke hertil, og jeg maa mene, at hvis det viser sig, at ikke blot denne Vej er lukket, hvad den synes at være, men hvis ogsaa de Krav, der fra Landbrugsraadets Side er stillet, og som man maatte stræbe efter at opfylde, Krav, der tog Sigte paa en Lindring af Prisfaldet og paa at bidrage til en Nedsættelse af Produktionsudgifterne, forbliver uopfyldt, saa er Forudsætningerne for disse Udtalelser fra Landbrugsraadets Side jo i nogen Maade skuffet. Der bliver vel Forhandlinger om, hvad der kan gøres til Lettelse af Forholdene, men jeg har nu ikke stor Tro til, at der kommer noget, der betyder noget, ud